

REGLER OCH TILLÄMPNINGSFÖRESKRIFTER FÖR FÄRD- TJÄNST (utdrag), fastställda av Kommunfullmäktige i Mellerud den 18 april 2000, § 30.

1. Nya regler för färdtjänst

Nya regler för färdtjänst bygger på den nya lagstiftningen för färdtjänst. Hänsyn har även tagits till nuvarande regelverk i de samverkande kommunerna och erfarenheter om effekten av olika färdtjänstregler från olika håll i landet.

2. Maximalt antal resor

§ 1

Färdtjänstberättigade får göra obegränsat antal resor.

Kommentar:

Den nya färdtjänstlagen anger i 7 § att tillstånd till färdtjänst skall meddelas för dem som på grund av funktionshinder har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.

3. Resans längd

§ 2

Färdtjänstresor får göras inom anslutna kommuner i Fyrbodals område (Bengtsfors, Dals Eds, Färgelanda, Melleruds och Åmåls kommun) samt 3 mil utanför området men inom Sverige.

Kommentar:

Enligt den nya lagen skall kommunen ansvara för att färdtjänst anordnas i första hand inom kommunen. Om det finns särskilda skäl bör det finnas en skyldighet för kommunen att anordna resor mellan den egna kommunen och andra kommuner.

4. Resans tidpunkt

§ 3

Färdtjänstresor får genomföras alla veckodagar dygnet om.

Kommentar:

I förarbetena till lagstiftningen nämns inte någon begränsning av resor under vissa tider på dygnet bland de restriktioner som regelverk för färdtjänst kan tänkas innehålla.

5. Beställning av resa

§ 4

Färdtjänstresa beställs senast 60 minuter före planerad resa. Önskad avresetid kan ändras i förhållande till tidtabell för färdtjänsten eller då inte tidtabell finns med +/- 15 min från önskad tid.

Beställning görs vardagar mellan kl. 06.00-22.00. Lördagar, söndagar och helgdagar kl. 08.00-22.00. Resa kan avbeställas hela dygnet. Beställning görs hos anvisad beställningscentral.

Kommentar:

För att ge möjlighet att samordna resorna behöver dessa beställas i förväg. Erfarenheten är att samplaneringen kan göras om beställningarna görs senast 60 minuter före avresa.

En viktig funktion för att öka möjligheten till samplanering av resor är att önskad avresetid får ändras eller att färdtjänsten avgår enligt tidtabell.

6. Individuella behov

§ 5

Vid beslut om färdtjänst anges vilket behov av hjälp vid resor som en person har. Hjälpbehovet skall lösas på det för varje resa bästa sättet.

- Behöver hjälp att gå längre än 150 m.
- Hjälp ut ur och in i bostaden (behov att bli lyft).
- Hjälp in i och ut ur fordon.
- Hjälp under färden (ledsagare).
- Extra utrymme vid sittplats
- Individuella villkor (behov att resa ensam).
- Utrymme för rullstol eller bår.

Kommentar:

Traditionellt har vi indelat färdtjänst i olika färdmedel. Om vi utgår från lagens skäl till färdtjänst, leder det naturligt till att man löser problemen med hjälp att resa. Det är att resa på egen hand som man har problem med, och en del av dessa problem kan lösas genom hjälp under resan. Även om vi skall finna lösningar för de som har väsentliga svårigheter att resa kollektivt bör lösningen i första hand sökas genom hjälp under resan.

7. Uppehåll under resa

§ 6

Uppehåll får ej ske på färdtjänstresor.

Kommentar:

Uppehåll under resa har visat sig medföra problem vid samordning av resor i beställningscentralen. Om en resenär önskar uppehåll så innebär det i praktiken att resan inte kan samordnas.

8. Tillstånd till färdtjänst; Vem får åka?

§ 7

Färdtjänst kan beviljas till folkbokförda personer i Fyrbodals området (Bengtsfors, Dals Ed, Färgelanda, Mellerud, Åmål) och enligt Färdtjänstlagens definitioner §§ 6–9 och med funktionshinder bestående i minst 6 månader.

Färdtjänstillstånd beviljas för högst 2 år.

Kommentar:

Lagstiftningen anger att tillstånd till färdtjänst skall meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som *inte endast är tillfälligt*, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.

Helt tillfälliga funktionshinder berättigar normalt inte till färdtjänst. Det förekommer att tillstånd är begränsade till en kortare tid, t ex till ett halvår. I flera kommuner finns även färdtjänstillstånd för vinterhalvåret då personer kan ha svårare att gå utomhus beroende på t ex halka eller andningsbesvär. Tillstånden kan också vara begränsade till att endast avse ett visst antal resor för ett särskilt ändamål.

9. Egenavgift

§ 8

Västtrafiks kollektivtrafiktaxa +50 % (kontantpriset). Grunden för egenavgiften är samma som för kollektivtrafik; d v s avgiften följer kollektivtrafikens zoner och taxesytem med differentierad prissättning. (t ex natt-taxa).

Arbetsresor: Samma avgift som kollektivtrafikens periodkort.

Kommentar:

Enligt färdtjänstlagen bestäms avgiften av kommunen eller, om ansvaret för färdtjänsten är överfört till trafikhuvudmannen, av kommunerna och landstinget gemensamt. Avgiften skall vara skälig och får inte överstiga tillståndsgivarens självkostnader.

Eftersom färdtjänsten är en transportform som skall anpassas till kollektivtrafiken föreslås att taxan knyts till Västtrafiks taxa för bussresor. Standarden för de som reser i färdtjänst är högre än för buss genom att resan kan göras utan byte dörr till dörr, och det finns därför ett visst skäl till att taxan skall vara högre än för bussresor. Taxan i färdtjänsten bör även vara högre för att stimulera färdtjänstresenärer att resa med allmänna kollektivtrafiken.

10. Ledsagare

§ 9

Färdtjänstberättigad som beviljats ledsagare har rätt att ta med ledsagaren gratis. Ledsagare får inte vara färdtjänstberättigad. Färdtjänstberättigad har rätt att ha med en annan person i sällskap samt egna barn. Medresenär och barn betalar Västtrafiks kollektivtrafiktaxa + 50 %.

Kommentar:

Det finns en grupp resenärer som har behov av hjälp under färden. Färdtjänstlagen anger i 8 § att om den som söker tillstånd till färdtjänst behöver ledsagare under resorna, skall tillståndet gälla även ledsagaren.

11. Sjukresor i färdtjänsten

§ 10

Sjukresor får ej göras i färdtjänsten.

Kommentar:

Färdtjänst omfattar inte transporter som av någon annan anledning bekostas av det allmänna. Sjukresor ingår därför inte i färdtjänst.

12.2 Kompletteringstrafik

På landsbygden är det ofta långt till busslinjer och för personer i dessa områden finns kompletteringstrafik. Trafiken är till för att underlätta inköp, besök på post, vårdcentral och andra ärenden någon gång per vecka.

I Dalsland bor drygt 20 % av befolkningen utanför tätorterna. Det motsvarar ca 15 000 personer. En stor del av dessa bor emellertid i närheten av vägar med busstrafik, men uppskattningsvis 4 000 personer bor så att kompletteringstrafiken är närmaste kollektivtrafikutbud.

Reglerna för att resa kompletteringstrafiken motsvarar i stort reglerna för övriga kollektiva resor, med undantaget att resorna måste förbeställas före kl 18 dagen innan resan. Det finns ingen antalsbegränsning eller tillståndsgivning. Alla som önskar kan resa på de turer som finns mot att man betalar Västtrafiks normala taxa.

Kompletteringstrafiken hämtar i regel vid bostaden och kör till en butik eller anslutande buss. För just dessa resor har kompletteringstrafiken ungefär samma standard som färdtjänst. Det är ren resa dörr till dörr utan byte, men kompletteringstrafiken kostar normal bussbiljett medan egenavgiften i färdtjänst är 50 % högre. Färdtjänstresenären kan emellertid, om han skall resa den sträcka som det finns kompletteringstrafik, resa för normal bussbiljett och välja färdtjänst de tillfällen då det inte finns kompletteringstrafik.